

Adaptační program

Naše dětská skupina Bublinka má připravený adaptační program, který pomáhá dětem, rodičům i našemu týmu zvládnout první kroky do nového prostředí. Vycházíme z doporučení MPSV.

Naším cílem je, aby se děti cítily bezpečně, vnímaly naši skupinku jako přátelské místo a těšily se na každý den.

Adaptační období

Adaptačním obdobím rozumíme období nástupu dítěte do institucionálního zařízení, tedy i dětské skupiny, kde se dítě seznamuje s fungováním zařízení, jeho prostředím a osvojuje si základní pravidla, ale také si postupně zvyká na odloučení od rodičů. Pro dítě je důležité vědět, že pobyt v dětské skupině je časově omezen a rodiče si jej vždy vyzvednou. Adaptační období v naší DS je s respektem stanoveno na měsíc, ale jeho trvání je individuální a je závislé na osobnostních faktorech dítěte, přístupu rodičů a pečujících osob. Výsledkem úspěšné adaptace dítěte na dětskou skupinu se projeví tím, že dítě zvládá pobyt v dětské skupině, je zde spokojené, rozvíjí si své schopnosti a dovednosti, tvoří si vazby s pečujícím personálem a dětmi.

Zásady pro rodiče aneb jak na snadnější adaptaci dítěte v dětské skupině:

1. Jistá míra obav, strachu je u dítěte batolecího věku zcela v pořádku a svědčí to o jeho dostatečném naplňování jeho potřeb ze strany rodičů a také citové vazbě k nim.
2. Pokud plánujeme nástup dítěte v batolecím věku do dětské skupiny, neplánujme současně pokud možno příliš mnoho dalších významných změn v životě (např. nástup do zaměstnání v úplně stejný termín, narození sourozence apod.), dítě by mohlo všechny změny těžce zvládat a adaptace by probíhala delší dobu.
3. Na nástupu dítěte do dětské skupiny pracujeme s dostatečným časovým předstihem ještě před samotným zahájením docházky. S dítětem si povídáme o dětské skupině, o tom, jak to v ní chodí apod. (pokud je to možné, můžete spolu nějakou dětskou skupinu navštívit). Vždy ujišťujeme dítě, že si pro něj opět přijdeme.
4. Věnujme podobný čas i sobě, i my, rodiče se potřebujeme na tuto změnu dostatečně připravit a své rozhodnutí vnímat jako správné. Pokud si je rodič nejistý, nedůvěřuje personálu, dítě to z něj vycítí, a může se třeba bát jít do školky (maminka má strach, tak já taky), a tyto pocity určitě u dítěte nechceme vyvolat.

5. Adaptace dítěte je individuální proces, každé dítě si může zvykat různou dobu, překonávat různé počáteční potíže. Může se ukázat, že dítěti vstup do institucionální péče neprospívá a pro jeho zdravý vývoj je lepší počkat s nástupem o několik měsíců. Důležité je také pracovat s tím, že adaptační období může trvat 1 až 3 měsíce, a to při pravidelném docházení dítěte do skupiny (tzn. pokud dítě dochází do dětské skupiny například pouze 2x v týdnu, a do toho je každý druhý týden nemocné, adaptační proces se prodlužuje), neměli bychom tudíž dělat předčasné závěry a možné adaptační problémy porovnávat se zkušenostmi jiných rodičů.
6. Je důležité vnímat změny v chování dítěte, komunikovat s dítětem, ne každé dítě reaguje na odloučení a stres pláčem. Další projevy v adaptačním procesu mohou být nechutenství, změny v komunikační potřebě, uzavření se do sebe, strhávání pozornosti na sebe. Vše je nutné konzultovat s pečujícím personálem, aby mohl dítěti tu správnou oporu a ulehčit proces adaptace.
7. Základem zvládnutí adaptačního období je intenzivní komunikace rodiny a pracovníků dětské skupiny, zpětná vazba a hledání individuálních řešení.

Shrnutí postupů, které mohou adaptaci usnadnit

1. Úvodní schůzka s rodiči a dítětem, seznámení s pečujícími osobami, prohlídka prostředí, počáteční plánování adaptace a získání informací o dítěti. Postupně si zvykání na nové prostředí, nejprve za přítomnosti rodiče. První dny se doporučuje docházka pouze na několik málo hodin, postupné prodlužování času v dětské skupině.
2. Přivětivé, ale neprodlužované loučení.
3. Povídání si s dítětem o tom, co v dětské skupině dělalo, jaké to pro něj bylo apod. (Zde je důležité, aby měl rodič možnost seznámit se s konkrétním denním programem dětské skupiny, aby jeho dotazy mohly být konkrétní.)
4. Dobrovolnost zapojení dítěte do jednotlivých aktivit.
5. Pravidelnost docházky v dohodnuté dny, výjimky dělat jen z opravdu zásadních důvodů.
6. Pozitivní motivace dítěte, ale bez nutností odměny (dárku) za každý den v dětské skupině, ale umožnění vzít si s sebou například oblíbenou hračku, která mu umožní navodit si ve skupině pocit bezpečí.
7. Dodržování všech slibů, které dítěti dáme.
8. Respektování individuálního procesu adaptace, trpělivost a citlivost. Neporovnávat s druhými dětmi, každé dítě je jedinečné, stejně tak jeho situace.
9. Aktivní spolupráce s personálem dětské skupiny, důvěra v jejich kompetence.

10. Aktivní komunikace personálu s dětmi i v období, kdy ještě samy produkují řeč jen minimálně (popisujeme prováděné aktivity, využíváme vizualizačních prvků a prvků neverbální komunikace).

Cílem úspěšné adaptace je, že pečující osoba je pro dítě bezpečnou osobou.

Jak již bylo několikrát zdůrazněno, adaptační období může být klíčové pro úspěšné zařazení dítěte do skupiny, pokud je dobře zvládnuté, dítě se naučí překonat odloučení od rodiny a může si začít užívat aktivity, které mu skupina nabízí. Hlavním cílem je, aby se dítě cítilo ve skupině bezpečně, aby se cítilo přijímané a aby pochopilo a přijalo denní režim zařízení. Není třeba se znepokojovat drobnými překážkami v adaptačním procesu (nemoc dítěte, obtíže při loučení s rodiči), jde spíše o to, snažit se je konstruktivně řešit.

Věřte, že v naší skupince nám jde především o to, aby si u nás dítě budovalo zdravé sebevědomí, cítilo se důležitě, významně, jedinečně, rozvíjelo se dle svých zájmu, a odcházelo a přicházelo s úsměvem na rtech. Respektujeme jedinečnost každého dítěte.